

Liberalizm, rynki, ceny w energii

Konferencja „Liberalizm czy Leseferyzm”

30 czerwca 2011 r.

Andrzej Szczęśniak

Centrum Analiz NaftaGaz.pl

- ✓ **Liberalizm gospodarczy** - pogląd, odrzucający wszelkie ograniczenia, które krępują swobodny rozwój gospodarczy i wolną konkurencję na rynku, promując „państwo-minimum”, zajmujące się sprawami, którymi nie jest w stanie zająć się prywatny kapitał.
- ✓ **Leseferyzm** - pogląd głoszący wolność jednostki, zwłaszcza w wymiarze społeczno-ekonomicznym. Rola państwa miała być ograniczona do roli nocnego stróża, z założenia państwo nie może ingerować w sferę ekonomiczną, gdzie jedynym regulatorem jest cena. Brak jest jakiegokolwiek ingerencji czynników zewnętrznych w procesy rynkowe.

Adam Smith:

- ✓ **Wealth of Nations** - first published in 1776
- ✓ 1778 (for five years) Smith was appointed to a post as **commissioner of customs** in Scotland

- ✓ „Jak zostanie uruchomiony market coupling z Niemcami to na dzień dobry ceny energii w Polsce wzrosną o ok. 20%, na pewno nasza cena osiągnie poziom cen w Niemczech a nie odwrotnie”. Grzegorz Górski, prezes zarządu GDF Suez Energia Polska
- ✓ Koszt gazu – który przeważy?

x Koszt uzasadniony gazu krajowego	~	130 \$
x Shale gas wg Wood McKenzie	~	335 \$
x Cena rosyjskiego gazu 2Q 2011	~	400 \$
x Import LNG	~	510 \$
x Cena hurtowa gazu		350 \$

Standardy życia?

Electricity prices for household consumers without tax				Ceny energii elektrycznej dla gospodarstw domowych w 2009 r. w krajach UE					
Euro/kWh	2010	%	%		Cena 100 kWh w EUR	%		Cena PPP	%
	cena	obec EU	obec Polski						
1 Malta	0,1615	33,1%	54,0%	1 Dania	25,53	97,8%	1 Węgry	24,26	10,1%
2 Cyprus	0,1597	31,7%	52,2%	2 Niemcy	22,94	77,7%	2 Polska	22,03	0,0%
3 Ireland	0,1589	31,0%	51,5%	3 Włochy	19,97	54,7%	3 Niemcy	21,36	-3,0%
4 Norway	0,1484	22,3%	41,5%	4 Austria	19,09	47,9%	4 Słowacja	21,12	-4,1%
5 Belgium	0,1449	19,5%	38,1%	5 Luksemburg	18,82	45,8%	5 Czechy	20,01	-9,2%
6 Luxembourg	0,1433	18,1%	36,6%	6 Irlandia	18,55	43,7%	6 Portugalia	18,61	-15,5%
7 Austria	0,1427	17,6%	36,0%	7 Holandia	18,50	43,3%	7 Włochy	18,32	-16,8%
8 Spain	0,1417	16,8%	35,1%	8 Hiszpania	16,84	30,4%	8 Rumunia	17,94	-18,6%
9 Germany	0,1381	13,8%	31,6%	9 Szwecja	16,46	27,5%	9 Hiszpania	17,86	-18,9%
10 Hungary	0,1349	11,2%	28,6%	10 Cypr	16,42	27,2%	10 Austria	17,17	-22,1%
11 United Kingdom	0,1321	8,9%	25,9%	11 Węgry	15,96	23,6%	11 Dania	17,12	-22,3%
12 Slovakia	0,1277	5,3%	21,7%	12 Portugalia	15,94	23,5%	12 Bułgaria	17,07	-22,5%
13 Netherlands	0,1266	4,4%	20,7%	13 Norwegia	15,63	21,1%	13 Cypr	16,67	-24,3%
14 EU 27	0,1213	0,0%	15,6%	14 Słowacja	15,60	20,8%	14 Holandia	16,46	-25,3%
15 Sweden	0,1195	-1,5%	13,9%	15 Wielka Brytania	14,07	9,0%	15 Chorwacja	16,22	-26,4%
16 Denmark	0,1168	-3,7%	11,3%	16 Czechy	13,94	8,0%	16 Irlandia	15,88	-27,9%
17 Czech Republic	0,1108	-8,7%	5,6%	17 Polska	12,91	0,0%	17 Luksemburg	15,72	-28,6%
18 Portugal	0,1093	-9,9%	4,2%	18 Finlandia	12,89	-0,2%	18 Wielka Brytania	15,37	-30,2%
19 Turkey	0,1067	-12,0%	1,7%	19 Francja	12,25	-5,1%	19 Szwecja	14,60	-33,7%
20 Slovenia	0,1057	-12,9%	0,8%	20 Chorwacja	11,64	-9,8%	20 Łotwa	14,44	-34,5%
21 Poland	0,1049	-13,5%	0,0%	21 Łotwa	10,54	-18,4%	21 Litwa	13,71	-37,8%
22 Finland	0,0998	-17,7%	-4,9%	22 Grecja	10,32	-20,1%	22 Estonia	12,52	-43,2%
23 Greece	0,0975	-19,6%	-7,1%	23 Rumunia	9,79	-24,2%	23 Norwegia	12,39	-43,8%
24 Lithuania	0,0955	-21,3%	-9,0%	24 Litwa	9,26	-28,3%	24 Grecja	11,16	-49,3%
25 Latvia	0,0954	-21,4%	-9,1%	25 Estonia	9,20	-28,7%	25 Francja	10,61	-51,8%
26 Croatia	0,0934	-23,0%	-11,0%	26 Bułgaria	8,18	-36,6%	26 Finlandia	10,33	-53,1%
27 France	0,0922	-24,0%	-12,1%						
28 Romania	0,0856	-29,4%	-18,4%						
29 Estonia	0,0695	-42,7%	-33,7%						
30 Bulgaria	0,0675	-44,4%	-35,7%						

Schemat połączeń gazowych w Europie Środkowej

- ✓ Korytarz Północ – Południe – alternatywa dla Rosji czy starania o dotacje EU?
- ✓ Projekty widma: Nabucco i Adria
- ✓ Alternatywa wobec otwarcia na rynek niemiecki (europejski)?
- ✓ Przepustowość = 0,5 mld m³ / rok

- 1 Elementy korytarza gazowego Północ-Południe
- 2 Planowany gazociąg Polska-Litwa
- 3 Europejska część gazociągu Nabucco (w planach)
- 4 Terminal LNG
- 5 Terminal LNG Adria

Dziękuję za uwagę

Andrzej Szczęśniak – blog www.szczesniak.pl
Centrum Analiz NaftaGaz.pl www.NaftaGaz.pl